



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Агенция „Морска администрация”

**УТВЪРЖДАВАМ:**

кдп инж. Живко Петров,  
Изпълнителен директор на  
ИА „Морска администрация”

19.05 . 2017 г.



**ПРОГРАМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА  
ПРАВОСПОСОБНОСТИ ПО ЧЛ.30, 31, 32 И 33 И ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВА ЗА  
ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТИ ПО ЧЛ.41 И 44, КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА И  
ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПИТИТЕ ПРЕЗ 2017 Г.**

**ОБЩА ЧАСТ**

1. Изпитите се състоят в решаване на тестове по всяка функция за съответната правоспособност. Изпитът по английски език се провежда чрез използване на подходяща за съответната правоспособност програма „Марлинс”.

2. Тестовите се провеждат на компютърната система за изпитване (КСИ) на ИА „Морска администрация” по въпроси специфични за всяка правоспособност, които са публикувани на интернет страницата на агенцията.

3. По време на провеждането на изпити на КСИ в залите се води непрекъснато видео и аудио наблюдение.

4. Времената за провеждане на конкретните изпити или тестове, упоменати по долу в текста се измерват в астрономически часове и минути.

5. Решаването на тестовите, проверката и корекцията на дадените отговори става в съответствие с инструкцията за работа с КСИ.

6. Не се разрешава влизането в изпитната зала с включени мобилни телефони, учебници, записки и други материали.

7. Всеки кандидат, който си служи с непозволенни средства по време на изпит се отстранява от залата и изпитът му се анулира.

8. Дирекции „Морска администрация – Бургас“, „Морска администрация – Варна“, дирекция „Речен надзор – Лом“, дирекция „Речен надзор – Русе“ и дирекция „Международни и национални регулации на корабоплаването“ обявяват минимум две дати за провеждане на изпит за всеки 30 дневен период.

9. При подаване на заявлението за явяване на изпит кандидата посочва по кои функции/модули иска да положи изпит в конкретния ден. След запълване на работните места в залата за дадения ден се предлагат следващи възможни дати за явяване и се попълва графика за съответната сесия.

10. Кандидат, който не е положил успешно изпитите по някоя от функциите или модул английски за съответната правоспособност, има право да се яви отново не по-рано от един месец след датата на провеждане на изпита.

11. Кандидат, който в период от една година не е издържал успешно изпитите по всички функции, се явява отново на изпити по всички функции за дадената правоспособност.

12. За повторно явяване не се изисква отново представяне на свидетелство за завършен курс за подготовка и документ за изискуемото образование, ако е необходимо.

13. Броя на приетите документи за явяване на изпити по всички правоспособности в рамките на един календарен месец не може да надвишава капацитета на работните места в изпитната зала на съответната дирекция.

14. За успешно взет тест се счита теста с дадени не по-малко от 85% верни отговора или с набран определен брой точки. Резултата от теста на всеки кандидат се генерира и отпечатва от КСИ в два екземпляра след завършване на теста, които се подписват от изпитващия и изпитвания.

## **I. ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КОРАБОВОДИТЕЛСКИ ПРАВОСПОСОБНОСТИ**

### **1. УПРАВЛЕНСКО НИВО**

#### **1.1. За правоспособност „Капитан далечно плаване на кораб над 3000 БТ”**

##### **1. Функция “Корабоводене”:**

**а/ тест по МППСМ и система IALA „А” и „ В”** – 60 въпроса за 60 минути. Теста включва - 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни и знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни сигнали”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част „Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

**б/ Тест по „Корабоводене”** - 60 въпроса за 60 минути; Теста включва – 12 въпроса от „Планиране на рейса и определяне на мястото на кораба”, 7 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса”, 10 въпроса от „Координиране на операции по търсене и спасяване”, 7 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 5 въпроса от „Прогноза на времето и океанографските условия”, 7 въпроса от „Действия при навигационни аварии”, 12 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”

##### **2. Функция “Обработка и подреждане на товара”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Планиране и осигуряване на безопасното натоварване, подреждане и укрепване на товара, грижи за товара по време на прехода и разтоварването”- 30 въпроса; „Оценка на докладвани дефекти и повреди на товарните помещения, капаците на товарните помещения и баластните танкове и предприемане на съответните действия” – 15 въпроса; „Превозване на опасни товари” – 15 въпроса

##### **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Контрол на диферента, устойчивостта, огъващите моменти и сръзващите сили” – 15 въпроса; „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност живота на море сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Поддържане на сигурността и безопасността на екипажа и пасажерите и на готовността на системите за борба с пожари и другите системи за безопасност” – 10 въпроса; „Разработване на аварийни планове и планове за управление на повредите и справяне с аварийни ситуации” - 8 въпроса; „Прилагане на ръководни умения” – 5 въпроса; „Организиране и управление предоставянето на медицински грижи на борда” – 7 въпроса.

**4. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 85% верни отговори.

## 1.2. За правоспособност „Капитан далечно плаване на кораб от 500 до 3000 БТ”

### **1. Функция “Корабоводене”:**

**а/ Тест по МПСМ и система IALA „А” и „В”** – 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни и знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни сигнали”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част „Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

**б/ Тест по „Корабоводене”** - 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - 12 въпроса от „Планиране на рейса и определяне на мястото на кораба”, 7 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса”, 10 въпроса от „Координиране на операции по търсене и спасяване”, 7 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 7 въпроса от „Прогноза на времето и океанографските условия”, 7 въпроса от „Действия при навигационни аварии”, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”;

### **2. Функция “Обработка и подреждане на товара:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности- „Планиране и осигуряване на безопасното натоварване, подреждане и укрепване на товара, грижи за товара по време на прехода и разтоварването”- 30 въпроса; „Оценка на докладвани дефекти и повреди на товарните помещения, капаците на товарните помещения и баластните танкове и предприемане на съответните действия” – 15 въпроса; „Превозване на опасни товари” – 15 въпроса

### **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Контрол на диферента, устойчивостта и огъващите моменти и сръзващите сили” – 15 въпроса; „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност живота на море сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Поддържане на сигурността и безопасността на екипажа и пасажерите и на готовността на системите за борба с пожари и другите системи за безопасност” – 10 въпроса; „Разработване на аварийни планове и планове за управление на повредите и справяне с аварийни ситуации” -8 въпроса; „Прилагане на ръководни умения” – 5 въпроса; „Организиране и управление предоставянето на медицински грижи на борда” – 7 въпроса.

**4. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 85% верни отговори.

## 1.3. За правоспособност „Капитан на кораб до 500 БТ в крайбрежно плаване”

### **1. Функция “Корабоводене”:**

**а/ Тест по МПСМ и системи IALA „А” и „В”** – 60 въпроса за 60 минути; Теста включва 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни знаци”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част „Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

**б/ Тест по „Корабоводене”** - 60 въпроса за 60 минути . Теста включва - 12 въпроса от „Планиране на крайбрежен рейс и определяне мястото на кораба”, 7 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса, автопилоти”, 10 въпроса от „Координиране на операции по търсене и спасяване”, 7 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 7 въпроса от „Прогноза на времето и океанографските условия”, 7 въпроса от „Действия при аварийни ситуации”, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”;

### **2. Функция “Обработка и подреждане на товара:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - „Планиране и осигуряване на безопасното натоварване, подреждане и укрепване на товара, грижи за товара по време на прехода и разтоварването”- 45 въпроса; „Превозване на опасни товари” – 15 въпроса

### **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност на живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Осигуряване и поддръжка на мореходността на кораба” – 20 въпроса; „Предотвратяване, контрол и борба с пожари на борда” - 5 въпроса ;”Експлоатация на спасителните средства” - 5 въпроса; „Оказване на първа медицинска помощ на кораба” - 5 въпроса ; „Контрол за съответствие на нормативните изисквания” – 5 въпроса ; „Осигуряване на безопасност на хората и кораба” - 5 въпроса

**4. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 80% верни отговори.

#### **1.4. За правоспособност „Капитан на кораби до 500 БТ в местно плаване”**

##### **1. Функция “Корабоводене”:**

**а/ Тест по МППСМ и система IALA „А”** – 60 въпроса за 60 минути ; Теста включва - 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни знаци”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част „Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

**б/ Тест по „Корабоводене”** - 60 въпроса за 60 минути. Теста включва –12 въпроса от „Планиране на рейс и определяне мястото на кораба”, 7 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса, автопилоти”, 7 въпроса от ” Координиране на операции по търсене и спасяване”, 10 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 7 въпроса от „Прогноза на времето и местни признаци за предсказване на времето”, 7 въпроса от „Действия при аварийни ситуации”, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”;

##### **2. Функция “Обработка и подреждане на товара:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - „Планиране и осигуряване на безопасното натоварване, подреждане и укрепване на товара, грижи за товара по време на прехода и разтоварването” - 50 въпроса; „Превозване на опасни товари” – 10 въпроса

##### **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност на живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Осигуряване и поддръжка на мореходността на кораба” – 20 въпроса; „Предотвратяване, контрол и борба с пожари на борда” - 5 въпроса ;”Експлоатация на спасителните средства” - 5 въпроса; „Оказване на първа медицинска помощ на кораба” - 5 въпроса; „Контрол за съответствие на нормативните изисквания” – 5 въпроса; „Осигуряване на безопасност на хората и кораба” - 5 въпроса

#### **1.5. За правоспособност „Старши помощник капитан на кораб над 3000 БТ”**

##### **1. Функция “Корабоводене”:**

**а/ Тест по МППСМ и система IALA „А” и „Б”** – 60 въпроса за 60 минути; Теста включва 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни знаци”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част „Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

**б/ Тест по „Корабоводене”** - 60 въпроса за 60 минути. Теста включва – 12 въпроса от „Планиране на рейса и определяне на мястото на кораба”, 7 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса”, 10 въпроса от ”Координиране на операции по търсене и спасяване”, 7 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 5 въпроса от „Прогноза

на времето и океанографските условия”, 9 въпроса от „Действия при навигационни аварии”, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”

## **2. Функция “Обработка и подреждане на товара:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - „Планиране и осигуряване на безопасното натоварване, подреждане и укрепване на товара, грижи за товара по време на прехода и разтоварването” - 30 въпроса; „Откриване и оценка на дефекти и повреди на товарните помещения, капаците на товарните помещения и баластните танкове и предприемане на съответните действия” – 15 въпроса; „Превозване на опасни товари” – 15 въпроса

## **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Контрол на диферента, устойчивостта, огъващите моменти и срязващите сили” – 15 въпроса; „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Поддържане на сигурността и безопасността на екипажа и пасажерите и на готовността на системите за борба с пожари и другите системи за безопасност” – 8 въпроса; „Разработване на аварийни планове и планове за управление на повредите и справяне с аварийни ситуации” - 10 въпроса; „Прилагане на ръководни умения” – 3 въпроса; „Организиране и управление предоставянето на медицински грижи на борда” – 9 въпроса.

**4. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 85% верни отговори.

## **1.6. За правоспособност „Старши помощник капитан на кораб от 500 БТ до 3000 БТ”**

### **1. Функция “Корабоводене”:**

**а/ Тест по МППСМ и система IALA „А“ и „Б“** – 60 въпроса за 60 минути. Теста включва 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни и знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни сигнали”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част ‘Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

**б/ Тест по „Корабоводене”** с 60 въпроса за 60 минути: – 12 въпроса от „Планиране на рейса и определяне на мястото на кораба”, 7 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпас”, 10 въпроса от ” Координиране на операции по търсене и спасяване”, 7 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 7 въпроса от „Прогноза на времето и океанографските условия”, 7 въпроса от „Действия при навигационни аварии”, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”;

### **2. Функция “Обработка и подреждане на товара:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности: „Планиране и осигуряване на безопасното натоварване, подреждане и укрепване на товара, грижи за товара по време на прехода и разтоварването” - 30 въпроса; „Откриване и оценка на дефекти и повреди на товарните помещения, капаците на товарните помещения и баластните танкове и предприемане на съответните действия” – 15 въпроса; „Превозване на опасни товари” – 15 въпроса

### **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности: „Контрол на диферента, устойчивостта и огъващите моменти и срязващите сили” – 15 въпроса; „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност живота на море сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Поддържане на сигурността и безопасността на екипажа и пасажерите и на готовността на системите за борба с пожари и другите системи за безопасност” – 10 въпроса; „Разработване на аварийни планове и планове за управление на повредите и справяне с аварийни ситуации” - 8 въпроса; „Прилагане на ръководни умения” – 3 въпроса; „Организиране и управление предоставянето на медицински грижи на борда” – 9 въпроса.

4. Тест „Английски език” – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 85% верни отговори.

## **2. ОПЕРАТИВНО НИВО**

### **2.1. За правоспособност „Вахтен помощник капитан на кораб над 500 БТ”**

#### **1. Функция “Корабоводене”:**

а/ Тест по МППСМ и система IALA „А” и „Б” – 60 въпроса за 60 минути; Теста включва 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни и знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни сигнали”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част „Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

б/ Тест по „Корабоводене” - 60 въпроса за 60 минути. Теста включва - Астронавигация – определяне мястото на кораба, определяне на поправката на компаса – 5 въпроса; Земна навигация и навигация в крайбрежни райони – знаци и наземни средства за навигация, определяне мястото на кораба, изчисляване мястото на кораба с отчитане влиянието на външни фактори - 5 въпроса; Картография – познания за и използване на навигационни карти и навигационни публикации (лоции, приливо-отливни таблици, известия до мореплавателите, радионавигационни предупреждения) - 5 въпроса; Електронни системи за определяне мястото и навигация - 5 въпроса; Магнитни и жирокомпаси - 5 въпроса; Системи за управление (автопилоти) - 3 въпроса; Носене на безопасна навигационна вахта -7 въпроса; Докладване в съответствие с общите принципи на Ship Reporting System и VTS процедурите - 5 въпроса; Използване на РЛС и АРПА за осигуряване безопасност на корабоплаването - 5 въпроса; Търсене и спасяване - 5 въпроса; Визуална сигнализация - 5 въпроса; Действия при аварийни ситуации - 5 въпроса.

#### **2. Функция “Обработка и подреждане на товара:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Ефект на приемането/снемането на товар, включително тежък товар върху мореходността и устойчивостта на кораба - 15 въпроса; Безопасна обработка, подреждане, укрепване на товари, включително опасни и вредни товари, влиянието им върху хората и кораба - 10 въпроса; Познания за причините и местата където най-често могат да се открият повреди по корабните конструкции, товарни пространства, люкови закрития и баластни танкове поради товаро-разтоварни операции, корозия, изключително лошо време;изготвяне на доклади за проверки -10 въпроса; Причини за корозия в товарните пространства и баластните танкове, видове, степен, откриване и борба с корозията - 10 въпроса; Извършване на проверки по разширена програма, цел, обхват, документиране - 10 въпроса; Способност да установи и поддържа ефективна комуникация по време на товарене разтоварване - 5 въпроса;

#### **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Предпазване на морската среда от замърсяване и процедури за предотвратяване на замърсяването - 5 въпроса; Поддържане на мореходността на кораба - 10 въпроса; Предотвратяване и контрол на пожари, борба с пожари и противопожарно оборудване - 10 въпроса; Работа със спасителните средства и организиране на спасяването - 10 въпроса; Оказване на първа медицинска помощ, практическо прилагане на медицинското ръководство и съвети по радиото при инциденти и болест на борда - 5 въпроса; Познаване, прилагане и спазване изискванията на конвенциите на ИМО по безопасност и опазване от замърсяване - 10 въпроса; Ръководни умения и работа в екип - 5 въпроса; Осигуряване безопасност на хората и кораба - 5 въпроса;

4. Тест „Английски език” – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 80% верни отговори.

### **2.2. За правоспособност „Вахтен помощник капитан на кораб до 500 БТ в крайбрежно плаване”**

### **1. Функция „Корабоводене“:**

**а/ Тест по МППСМ и система IALA „А“ и „Б“** – 60 въпроса за 60 минути. Теста включва 7 въпроса от част „Общи положения“, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране“, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия“, 10 въпроса от част „Светлинни знаци“, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни знаци“, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие“, 5 въпроса от част „Латерални знаци“, 5 въпроса от част „Кардинални знаци“, 5 въпроса от част „Специални знаци“.

**б/ Тест по „Корабоводене“** – 60 въпроса за 60 минути. Теста включва – Земна навигация и навигация в крайбрежни райони – знаци и наземни средства за навигация, определяне мястото на кораба, изчисляване мястото на кораба с отчитане влиянието на външни фактори – 8 въпроса; Картография – познания за и използване на навигационни карти и навигационни публикации (лоции, приливо-отливни таблици, известия до мореплавателите, радионавигационни предупреждения) – 7 въпроса; Електронни системи за определяне мястото и навигация – 5 въпроса; Магнитни и жирокомпаси – 5 въпроса; Системи за управление (автопилоти) – 3 въпроса; Носене на безопасна навигационна вахта – 7 въпроса; Докладване в съответствие с общите принципи на Ship Reporting System и VTS процедурите – 5 въпроса; Използване на РЛС и АРПА за осигуряване безопасност на корабоплаването – 5 въпроса; Търсене и спасяване – 5 въпроса; Визуална сигнализация – 3 въпроса; Действия при аварийни ситуации – 7 въпроса.

### **2. Функция „Обработка и подреждане на товара“:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности – Ефект на приемането/снемането на товара, включително тежък товар върху мореходността и устойчивостта на кораба – 20 въпроса; Безопасна обработка, подреждане, укрепване на товари, включително опасни и вредни товари, влиянието им върху хората и кораба – 15 въпроса; Познания за причините и местата където най-често могат да се открият повреди по корабните конструкции, товарни пространства, люкови закрития и баластни танкове поради товаро-разтоварни операции, корозия, изключително лошо време и изготвяне на доклади за проверки – 5 въпроса; Причини за корозия в товарните пространства и баластните танкове, видове, степен, откриване и борба с корозията – 5 въпроса; Извършване на проверки по разширена програма, цел, обхват, документиране – 5 въпроса; Способност да установи и поддържа ефективна комуникация по време на товарене и разтоварване – 10 въпроса;

### **3. Функция „Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда“:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности – Предпазване на морската среда от замърсяване и процедури за предотвратяване на замърсяването – 5 въпроса; Поддържане на мореходността на кораба – 10 въпроса; Предотвратяване и контрол на пожари, борба с пожари и противопожарно оборудване – 10 въпроса; Работа със спасителните средства и организиране спасяването – 10 въпроса; Оказване на първа медицинска помощ, практическо прилагане на медицинското ръководство и съвети по радиото при инциденти и болести на борда – 5 въпроса; Познаване, прилагане и спазване изискванията на конвенциите на ИМО по безопасност и опазване от замърсяване – 10 въпроса; Ръководни умения и работа в екип – 5 въпроса; Осигуряване безопасност на хората и кораба – 5 въпроса;

**4. Тест „Английски език“** – провежда се чрез използване на системата „Marlins“. Успешно издържал е кандидат дал минимум 80% верни отговори.

## **3. ИЗПЪЛНИТЕЛСКО НИВО**

### **3.1. За правоспособност „Квалифициран моряк палубна команда“**

#### **1. Функция „Корабоводене“:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности – Осигуряване на безопасна навигационна вахта – 15 въпроса; Осигуряване операциите по заставане на кей/котва/буй и швартоване, включително комуникация на английски език – 30 въпроса.

## **2. Функция “Обработка и подреждане на товара:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Познаване на процедурите за безопасна обработка, съхраняване и укрепване на товари и запаси, включително опасни и вредни вещества и течности – 30 въпроса; Познания и предпазни мерки във връзка с определени типове товари, познаване на маркировката на опасните товари - 15 въпроса

## **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Осигуряване на безопасната работа на палубните механизми и оборудване – 15 въпроса; Прилагане на безопасни условия на труд и предпазни мерки – 10 въпроса; Познаване и прилагане на мерките за опазване на морската среда – 10 въпроса; Експлоатация на спасителни средства и дежурна лодка – 10 въпроса.

## **4. Функция „Техническо поддържане и ремонт”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Осигуряване на поддръжката и ремонта на палубните механизми, системи и оборудване – 45 въпроса

### **3.2. За правоспособност „Корабен рулеви”**

#### **1. Функция “Корабоводене”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности: - Управление на кораба и изпълнение на заповедите до руля, включително и на английски език – 20 въпроса; Водене на слухово и визуално наблюдение и докладване - 5 въпроса; Носене на безопасна вахта – 10 въпроса; Работа с аварийно оборудване и прилагане на аварийни процедури – 10 въпроса.

## **II. ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КСУ**

### **1. УПРАВЛЕНСКО НИВО**

#### **1.1. За правоспособност „Главен механик на кораб с КСУ над 3000 kW”**

#### **1.2. За правоспособност „Главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW”**

#### **1.3. За правоспособност „Главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW в местно плаване”**

##### **1. Функция “Морско инженерство”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Управление работата на пропульсивния комплекс – 15 въпроса; Планиране и изготвяне на график за работата по пропульсивния комплекс – 10 въпроса; Работа, наблюдение, оценка на състоянието и поддръжка безопасността на пропульсивния комплекс и спомагателни механизми – 25 въпроса; Управление на операциите с ГСМ и баласт – 10 въпроса.

##### **2. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Управление операциите на електро, електронно и контролно оборудване – 40 въпроса; Откриване и отстраняване на повреди, възстановяване на работата на електро, електронно оборудване и системи за контрол - 20 въпроса.

##### **3. Функция “Техническо обслужване и ремонт”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Организиране на безопасни и ефективни условия за ремонт – 30 въпроса; Откриване и определяне на причините за неправилна работа на машините и отстраняване на повредите – 20 въпроса; Организиране и осигуряване на безопасни условия на труд – 10 въпроса.

##### **4. Функция “Управление на експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -



„Контрол на диферента, устойчивостта, огъващите моменти и сръзващите сили” – 15 въпроса; Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност на живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море – 15 въпроса; Поддържане на сигурността и безопасността на екипажа и пасажерите и на готовността на системите за борба с пожари и другите системи за безопасност – 12 въпроса; Разработване на аварийни планове и планове за управление на повредите и справяне с аварийни ситуации - 8 въпроса; Прилагане на ръководни умения – 8 въпроса.

**5. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 80% верни отговори.

Кандидатите за правоспособност „Главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW в местно плаване” не полагат изпит по английски език.

#### 1.4. За правоспособност „Втори механик на кораб с КСУ над 3000 kW”

#### 1.5. За правоспособност „Втори механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW”

##### **1. Функция “Морско инженерство”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -

Управление работата на пропульсивния комплекс – 20 въпроса; Планиране и изготвяне на график за работата по пропульсивния комплекс – 10 въпроса; Работа, наблюдение, оценка на състоянието и поддръжка безопасността на пропульсивния комплекс и спомагателни механизми – 20 въпроса; Управление операциите с ГСМ и баласт – 10 въпроса.

##### **2. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -

Управление операциите на електро, електронно и контролно оборудване – 40 въпроса; Откриване и отстраняване на повреди, възстановяване на работата на електро, електронно оборудване и системи за контрол - 20 въпроса.

##### **3. Функция “Техническо обслужване и ремонт”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -

Организиране на безопасни и ефективни условия за ремонт – 25 въпроса; Откриване и определяне на причините за неправилна работа на машините и отстраняване на повредите – 25 въпроса; Организиране и осигуряване на безопасни условия на труд – 10 въпроса.

##### **4. Функция “Управление на експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности -

Контрол на диферента, устойчивостта и огъващите моменти и сръзващите сили – 12 въпроса; Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност живота на море сигурност и опазване на околната среда на море – 20 въпроса; Поддържане на сигурността и безопасността на екипажа и пасажерите и на готовността на системите за борба с пожари и другите системи за безопасност – 15 въпроса; Разработване на аварийни планове и планове за управление на повредите и справяне с аварийни ситуации - 5 въпроса; Прилагане на ръководни умения – 8 въпроса.

**5. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”. Успешно издържал е кандидат дал минимум 80% верни отговори.

## **2. ОПЕРАТИВНО НИВО**

### 2.1. За правоспособност „Вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW”

#### **1. Функция “Морско инженерство”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -

Носене на безопасна машинна вахта – 10 въпроса; Използване на системи за вътрешно корабна комуникация – 5 въпроса; Експлоатация на главни и спомагателни механизми и системите за контрол – 35 въпроса; Експлоатация на горивни, маслени, осушителни, баластни и други помпени системи и свързаните с тях системи за контрол – 10 въпроса

**2. Функция “Електрообзавеждане , електронна апаратура и системи за управление”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -  
Експлоатация на електро, електронно и контролно оборудване – 40 въпроса; Поддръжка и ремонт на електро, електронно оборудване и системи за контрол - 20 въпроса.

**3. Функция “Техническо обслужване и ремонт”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -  
Използване на ръчни, механични и измерителни инструменти за ремонти на корабното оборудване – 10 въпроса; Поддържане и ремонт на корабни машини и оборудване – 50 въпроса;

**4. Функция “Управление на експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -  
Предпазване на морската среда от замърсяване и процедури за предотвратяване на замърсяването - 5 въпроса; Поддържане на мореходността на кораба - 10 въпроса; Предотвратяване и контрол на пожари, борба с пожари и противопожарно оборудване - 10 въпроса; Работа със спасителните средства и организиране спасяването - 10 въпроса; Оказване на първа медицинска помощ, практическо прилагане на медицинското ръководство и съвети по радиото при инциденти и болест на борда - 5 въпроса; Познаване, прилагане и спазване изискванията на конвенциите на ИМО по безопасност и опазване от замърсяване - 10 въпроса; Ръководни умения и работа в екип - 5 въпроса; Осигуряване безопасност на хората и кораба - 5 въпроса;

**5. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”.  
Успешно издържал е кандидат дал минимум 70% верни отговори.

**2.2. За правоспособност „Корабен електромеханик”**

**1. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -  
Следене работата на електро, електронното оборудване и системите за управление – 20 въпроса; Следене работата на автоматичните системи за контрол на главни и спомагателни механизми – 5 въпроса; Експлоатация на генератори и системи за разпределение на електроенергията – 15 въпроса; Работа и поддръжка на електрически системи с напрежение над 1000 волта – 10 въпроса; Експлоатация на компютри и компютърни мрежи на кораба – 7 въпроса; Използване на вътрешно корабни системи за комуникация – 3 въпроса.

**2. Функция “Техническо обслужване и ремонт”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -  
Поддръжка и ремонт на електро и електронно оборудване – 10 въпроса; Поддръжка и ремонт на автоматиката и системите за контрол на главни и спомагателни механизми – 20 въпроса; Поддръжка и ремонт на навигационното оборудване на мостика и комуникационните системи на кораба – 10 въпроса; Поддръжка и ремонт на електро, електронно оборудване и системите за контрол на палубните механизми и механизмите за обработка на товара – 10 въпроса; Поддръжка и ремонт на контролното оборудване и системите за безопасност на хотелското оборудване – 10 въпроса

**3. Функция “Управление на експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”:**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности -  
Предпазване на морската среда от замърсяване и процедури за предотвратяване на замърсяването - 10 въпроса; Предотвратяване и контрол на пожари, борба с пожари и противопожарно оборудване - 10 въпроса; Работа със спасителните средства и организиране спасяването - 10 въпроса; Оказване на първа медицинска помощ, практическо прилагане на медицинското ръководство и съвети по радиото при инциденти и болест на борда - 5 въпроса; Познаване правилата на всички анекси на МАРПОЛ - 10 въпроса; Ръководни умения и работа в екип - 5 въпроса; Осигуряване безопасност на хората и кораба - 10 въпроса;

**4. Тест “Английски език”** – провежда се чрез използване на системата „Marlins”.  
Успешно издържал е кандидат дал минимум 80% верни отговори.

### **3. ИЗПЪЛНИТЕЛСКО НИВО**

#### **3.1. За правоспособност „Квалифициран моряк машинна команда”**

##### **1. Функция “Морско инженерство”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Носене на безопасна машинна вахта и контрол, включително комуникация на английски език – 15 въпроса; Осигуряване и наблюдение на работата на механизмите в машинно отделение – 10 въпроса; Осигуряване операциите по бункероване и прехвърляне на горива и масла – 10 въпроса; Осигуряване на баластните и сантинни операции – 5 въпроса; Осигуряване работата на оборудване и механизмите в машинното отделение – 5 въпроса.

##### **2. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”:**

Тест с 30 въпроса за 30 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Безопасно използване на електрическото оборудване – 30 въпроса.

##### **3. Функция “Техническо обслужване и ремонт”:**

Тест с 30 въпроса за 30 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Осигуряване на поддръжката и ремонта на борда на кораба – 30 въпроса.

##### **4. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 30 въпроса за 30 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Участие в товарене, подреждане и укрепване на резервни части и материали – 10 въпроса; Познаване и прилагане на мерките за опазване на морската среда от замърсяване – 10 въпроса; Прилагане на безопасни условия на труд и предпазни мерки – 10 въпроса;

#### **3.2. За правоспособност „Корабен моторист”**

##### **Функция “Морско инженерство”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Носене на безопасна машинна вахта – 25 въпроса; Носене на безопасна вахта на корабни парни котли – 10 въпроса; Работа с аварийно оборудване и прилагане на аварийните процедури – 10 въпроса.

#### **3.3. За правоспособност „Корабен електротехник”**

##### **1. Функция “Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Тестът включва въпроси от следните компетентности - Безопасно използване на електрическото оборудване – 10 въпроса; Осигуряване на наблюдението на работата на електрическите системи и машини – 25 въпроса; Използване на ръчни инструменти, електрическо и електронно измервателно оборудване за откриване на повреди и операции по поддръжка и ремонт – 10 въпроса

##### **2. Функция “Техническо обслужване и ремонт”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Осигуряване на поддръжката и ремонта на борда на кораба – 15 въпроса; Процедури за осигуряване на безопасност при поддръжката и ремонта на електрическите системи и машини на кораба – 30 въпроса.

##### **3. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 30 въпроса за 30 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Участие в товарене, подреждане и укрепване на резервни части и материали – 10 въпроса; Познаване и прилагане на мерките за опазване на морската среда от замърсяване – 10 въпроса; Прилагане на безопасни условия на труд и предпазни мерки – 10 въпроса;

### **III. ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТИ ПО ЧЛ.32**

#### **3.1. За правоспособност „Корабен радиооператор обща категория за СМСББ”**

##### **1. Функция „Радиосъобщения на експлоатационно ниво”**

Тест с 60 въпроса на английски език за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности: - Background and Purpose of the GMDSS – 20; Principles and Basic Features of

Maritime Mobile Services 1 - 15; Principles and Basic Features of Maritime Mobile Services 2 – 6; Purpose and Use of the DSC – 7; Distress Alerting – 9; Requirements for Power Supply – 2; Other – 1.

**2. Практически изпит в зала оборудвана с одобрени тренажори/реална апаратура.** Изпита включва демонстрация на правилни експлоатационни процедури.

**3. Английски език.** Писмено и говоримо за предаване на информация относно безопасността на човешкия живот на море. Доказва се в процеса на покриване изискванията на точки 1 и 2.

### **3.2. За правоспособност „Корабен радиооператор ограничена категория за СМСББ”**

#### **1. Функция „ Радиосъобщения на експлоатационно ниво”**

Тест с 45 въпроса на английски език за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности: - Background and Purpose of the GMDSS – 18; Principles and Basic Features of Maritime Mobile Services - 11; Purpose and Use of the DSC – 5; Distress Alerting – 7; Requirements for Power Supply – 3; Other – 1.

**2. Практически изпит в зала оборудвана с одобрени тренажори/реална апаратура.** Изпита включва демонстрация на правилни експлоатационни процедури.

**3. Английски език.** Писмено и говоримо за предаване на информация относно безопасността на човешкия живот на море. Доказва се в процеса на покриване изискванията на точки 1 и 2.

### **3.2. За правоспособност „Корабен радиооператор в местно плаване”**

#### **1. Функция „ Радиосъобщения на експлоатационно ниво”**

Тест с 45 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности: - Предаване и приемане на информация с използване на подсистеми и оборудване на СМСББ и изпълнение на функционалните изисквания на СМСББ като: радиовръзки при търсене и спасяване, средства за предотвратяване предаването на лъжливи сигнали за бедствие и процедури за смекчаване на последствията, системи за съобщения на корабите, медицински консултации по радиото, използване на международен кодекс на сигналите и речник на стандартните фрази за комуникация на ИМО. Осигуряване радиовръзки при аварии, като: напускане на кораба, пожар на борда, частично или напълно излизане от строя на радиообзавеждането.

**2. Практически изпит в зала оборудвана с одобрени тренажори/реална апаратура.** Изпита включва демонстрация на правилни експлоатационни процедури.

## **IV. ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТИ ПО ЧЛ.33**

### **4.1. За правоспособност „Капитан на влекач”**

Практически изпит включва изпълнение на реална маневра в присъствието на капитан на влекач, включен в списъка на обучаващите капитани от асоциацията на капитаните на влекачи, както и на член от комисията на съответната дирекция „Морска администрация“, където се провежда изпита, който е включен в заповедта на директора.

Критериите за оценяване на кандидатите са: - 1. Познаване и точно изпълнение на задължителните правила за реда за посещение, престой и маневриране в пристанището; 2. Правилен избор и изпълнение на маневра за снемане и заставане на влекача на кей/кораб в зависимост от конкретните метео условия; 3. Правилен избор на начина и изпълнението на подхождането за вземане или подаване на буксира на маневрения кораб; 4. Своевременно , точно и безопасно изпълнение командите на пилота; 5. Правилен избор на момента и начина за прекратяване на буксировката и излизане от района на маневрата; 6. Познаване и правилно прилагане на правилата за обмен на информация между пристанищните служби, пилота и влекача.

Даден критерий е успешно изпълнен, ако кандидатът не допусне с действие или бездействие да бъде застрашен живота на хора, нанесени повреди и щети на влекача, кораби и имущество в района на извършваната маневра, както и замърсяване на околната среда. Действията са извършени точно, своевременно и ефективно.

### **4.2. За правоспособност „Пилот”**

1. Практически изпит при изпълнение на реална маневра в присъствието на пилот, включен в списъка на обучаващите пилоти от асоциацията на пилотите, както и на член от комисията на съответната дирекция „Морска администрация“, където се провежда изпита, включен в заповедта на директора. Да се демонстрира самостоятелно извършване на целия комплекс от действия за поставяне/снемане на кораб на кей.

2. Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси, както следва: - 25 бр. от част „Общи“ и 35 бр. от въпроси за пристанище Бургас/Варна в зависимост от пилотажния район, за който се явява на изпит кандидата.

#### **4.3. За правоспособност „Девиатор“**

1. Практически изпит при реално извършване на унищожаване девиацията на магнитен компас и определяне на остатъчната девиация в присъствието на правоспособен девиатор, както и на член от комисията на съответната дирекция „Морска администрация“, където се провежда изпита, включен в заповедта на директора. Да се демонстрира самостоятелно извършване на целия комплекс от действия за унищожаване на девиацията, определяне на остатъчната девиация и изготвяне на съответната таблица.

2. Тест с 60 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности – Сили действащи на магнитната стрелка на кораба – 3 въпроса; Измерване на хоризонтални и вертикални сили с дефлектор – 3 въпроса; Последователност за унищожаване на полукръгова и кренова девиация по метода на Колонг – 6 въпроса; Последователност за унищожаване на полукръгова девиация на четири главни магнитни курса по метода на Ери – 6 въпроса; Последователност за унищожаване на полукръгова и кренова девиация на четири главни магнитни курса – 6 въпроса; Унищожаване на полукръговата девиация чрез сравняване на показанията на магнитния и жирокомпаса – 10 въпроса; Начин за унищожаване на четвъртната девиация – 10 въпроса; Определяне на остатъчната девиация по веер створове – 10 въпроса; Определяне на остатъчната девиация по единичен створ с известно магнитно направление – 7 въпроса; Определяне на остатъчната девиация чрез сравнение с жирокомпаса, на който е известна поправката – 6 въпроса

#### ***4.4. Капитан на риболовен кораб в местно плаване (чл. 39, т.4)***

##### **1. Функция „Корабоводене“:**

**а/ Тест по МППСМ и система IALA „А“** с 60 въпроса за 60 минути; Теста включва - 7 въпроса от част „Общи положения“, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране“, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия“, 10 въпроса от част „Светлинни знаци“, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни знаци“, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие“, 5 въпроса от част „Латерални знаци“, 5 въпроса от част „Кардинални знаци“, 5 въпроса от част „Специални знаци“.

**б/ Тест по „Корабоводене“** с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва – 10 въпроса от „Планиране на рейс и определяне мястото на кораба“, 5 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса, автопилоти“, 5 въпроса от „Координиране на операции по търсене и спасяване“, 5 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта“, 5 въпроса от „Прогноза на времето и местни признаци за предсказване на времето“, 5 въпроса от „Действия при аварийни ситуации“, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия“;

##### **2. Функция „Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда“:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море“ – 15 въпроса; „Осигуряване и поддръжка на мореходността на кораба“ – 5 въпроса; „Предотвратяване, контрол и борба с пожари на борда“ - 5 въпроса; „Експлоатация на спасителните средства“ - 5 въпроса; „Оказване на първа медицинска помощ на кораба“ - 5 въпроса; „Контрол за съответствие на нормативните изисквания“ – 5 въпроса ; „Осигуряване на безопасност на хората и кораба“ - 5 въпроса

**4.5. За правоспособност „ Капитан на риболовен кораб в крайбрежно плаване до 200 БТ” (чл.39, точка 5)**

**1. Функция “Корабоводене”:**

**а/ Тест по МППСМ и система IALA регион „А“** с 60 въпроса за 60 минути ; Теста включва - 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни знаци”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част „Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

**б/ Тест по „Корабоводене”** с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва –10 въпроса от „Планиране на рейс и определяне мястото на кораба”, 5 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса, автопилоти”, 5 въпроса от „Координиране на операции по търсене и спасяване”, 5 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 5 въпроса от „Прогноза на времето и местни признаци за предсказване на времето”, 5 въпроса от „Действия при аварийни ситуации”, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”;

**2. Функция “Управление експлоатацията на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Осигуряване и поддръжка на мореходността на кораба” – 5 въпроса; „Предотвратяване, контрол и борба с пожари на борда” - 5 въпроса; „Експлоатация на спасителните средства” - 5 въпроса; „Оказване на първа медицинска помощ на кораба” - 5 въпроса; „Контрол за съответствие на нормативните изисквания” – 5 въпроса ; „Осигуряване на безопасност на хората и кораба” - 5 въпроса.

**4.6. За правоспособност „ Водач на кораб до 40 БТ по море” (чл.39, точка 6)**

Тест с 60 въпроса за 60 минути. Тестът включва 15 въпроса от МППССМ и от система ИАЛА „А“ и „Б”, 20 въпроса от Корабоводене, 15 въпроса от Морско дело, 5 въпроса от Техническо обслужване и 5 въпроса от Морско законодателство.

**4.7. За правоспособност „Механик на риболовен кораб в местно плаване (чл.39, точка 7)**

**1. Функция “Морско инженерство”:**

Тест с 45 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Управление работата на пропульсивния комплекс – 15 въпроса; Планиране и изготвяне на график за работата по пропульсивния комплекс – 5 въпроса; Експлоатация, контрол и оценка на състоянието на пропульсивния комплекс и спомагателни механизми – 20 въпроса; Управление операциите с ГСМ – 5 въпроса.

**2. Функция “Електрообзавеждане , електронна апаратура и системи за управление”:**

Тест с 45 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Управление операциите на електро, електронно и контролно оборудване – 20 въпроса; Откриване и отстраняване на повреди, възстановяване на работата на електро, електронно оборудване и системи за контрол - 25 въпроса.

**3. Функция “Техническо обслужване и ремонт”:**

Тест с 45 въпроса за 60 минути. Теста включва въпроси от следните компетентности - Организиране на безопасни и ефективни условия за ремонт – 10 въпроса; Откриване и определяне на причините за неправилна работа на машините и отстраняване на повредите – 25 въпроса; Организиране и осигуряване на безопасни условия на труд – 10 въпроса.

**4. Функция “Управление на експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда”:**

Тест с 45 въпроса за 60 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - Контрол на диферента и устойчивостта – 10 въпроса; Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност на живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море – 10 въпроса; Поддържане на сигурността и безопасността на

екипажа и готовността на системите за борба с пожари и другите системи за безопасност – 15 въпроса; Разработване на аварийни планове и планове за управление на повредите и справяне с аварийни ситуации - 5 въпроса; Прилагане на ръководни умения – 5 въпроса.

#### **4.8. За правоспособност „Шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ” (чл.40)**

Тест с 65 въпроса за 90 минути. Тестът включва: 30 въпроса от МППСМ и система IALA „А“ и „Б“, 10 въпроса от Корабоводене, 10 въпроса от Морско дело, 10 въпроса от Техническа подготовка и 5 въпроса от Нормативни документи.

### **V. ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВО ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТ**

#### **5.1 За придобиване на право „Капитан на кораб до 200 БТ в местно плаване, превозващ до 35 души” (по чл.41, ал.5, точка 1) от лица с правоспособност „Корабен рулеви” или „Квалифициран моряк палубна команда“**

Тест от 60 въпроса за 60 минути. Тестът включва въпроси от следните компетентности: - Проверка на плавателното средство преди отплаване и качване на пътниците. – 7 въпроса; Подготовка на плаването в навигационно отношение. – 7 въпроса; Обезопасяване качването/слизането на пътниците и инструктаж на пътниците преди отплаване – 7 въпроса; Изготвяне списък на пътниците и предаване екземпляр на брега преди отплаване. Информация от и до РКТ – Черно море и гранична полиция. – 8 въпроса; Постигане сигурност на кораба и пътниците. – 8 въпроса; Задължения на екипажа по време на прехода – 8 въпроса, 15 въпроса от МППСМ и от система IALA „А“.

#### **5.2 За придобиване на право „Капитан на кораб до 200 БТ в местно плаване превозващ до 100 души” (по чл.41, ал.5, точка 2) от лица с правоспособност „Корабен рулеви” или „Квалифициран моряк палубна команда“**

Тест от 60 въпроса за 60 минути. Тестът включва въпроси от следните компетентности: - Проверка на плавателното средство преди отплаване и качване на пътниците. –7 въпроса; Подготовка на плаването в навигационно отношение. –7 въпроса; Обезопасяване качването/слизането на пътниците и инструктаж на пътниците преди отплаване – 7 въпроса; Изготвяне списък на пътниците и предаване екземпляр на брега преди отплаване. Информация от и до РКТ – Черно море и гранична полиция. – 8 въпроса; Постигане сигурност на кораба и пътниците. – 8 въпроса; Задължения на екипажа по време на прехода –8 въпроса, 15 въпроса от МППСМ и от система IALA „А“.

#### **5.3 За придобиване на право „Капитан на риболовен кораб до 200 БТ в местно плаване” (по чл.41, ал.5, точка 3) от лица с правоспособност „Корабен рулеви” или „Квалифициран моряк палубна команда“**

##### **1. Функция “Корабоводене”:**

а/ Тест по МППСМ и система IALA „А“ с 60 въпроса за 60 минути ; Теста включва - 7 въпроса от част „Общи положения”, 10 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране”, 5 въпроса от част „Правила за плаване и маневриране във всякакви условия”, 10 въпроса от част „Светлинни знаци”, 10 въпроса от част „Звукови и светлинни знаци”, 3 въпроса от част „Сигнали за бедствие”, 5 въпроса от част ”Латерални знаци”, 5 въпроса от част „Кардинални знаци”, 5 въпроса от част „Специални знаци”.

б/ Тест по „Корабоводене” с 45 въпроса за 45 минути. Теста включва –10 въпроса от „Планиране на рейс и определяне мястото на кораба”, 5 въпроса от „Определяне грешката на магнитния и жирокомпаса, автопилоти”, 5 въпроса от ” Координиране на операции по търсене и спасяване”, 5 въпроса от „Създаване на процедури за носене на вахта”, 5 въпроса от „Прогноза на времето и местни признаци за предсказване на времето”, 5 въпроса от „Действия при аварийни ситуации”, 10 въпроса от „Маневриране и управление на кораба при всякакви условия”;

##### **3. Функция “Управление операциите на кораба и грижи за лицата на борда”:**

Тест с 45 въпроса за 45 минути; Теста включва въпроси от следните компетентности - „Спазване и контрол за съответствие с изискванията и мерките за осигуряване на безопасност

живота на море, сигурност и опазване на околната среда на море” – 15 въпроса; „Осигуряване и поддръжка на мореходността на кораба” – 5 въпроса; „Предотвратяване, контрол и борба с пожари на борда” - 5 въпроса; „Експлоатация на спасителните средства” - 5 въпроса; „Оказване на първа медицинска помощ на кораба” - 5 въпроса; „Контрол за съответствие на нормативните изисквания” – 5 въпроса ; „Осигуряване на безопасност на хората и кораба” - 5 въпроса

**5.4 За придобиване на право „Капитан на плаващо техническо средство” (по чл.41, ал.6) от лица с правоспособности по чл.30**

Тест от 60 въпроса за 60 минути. Тестът включва въпроси от следните компетентности: - Планиране и изпълнение на преход в крайбрежно плаване – 3 въпроса; Подготовка на плавателния съд за изпълнение на безопасен преход – 7 въпроса; Технологии за извършване на драгажни работи и използвани средства – 10 въпроса; Многокофени дълбачки - общо устройство, системи и контролни прибори за извършване на дейността – 15 въпроса; Смукачки - общо устройство, системи и контролни прибори за извършване на дейността – 15 въпроса; Плаващи кранове – видове, предназначение, общо устройство, контролни системи и правила за безопасна работа – 10 въпроса;

**5.5 За придобиване на право „Капитан на кораб до 40 БТ, извършващ сезонен превоз на хора с до 35 души на борда“ (по чл.44, точка 4) от лица с правоспособност „Водач на кораб до 40 БТ“**

Тест от 45 въпроса за 45 минути. Тестът включва въпроси от следните компетентности: - Проверка на плавателното средство преди отплаване и качване на пътниците. – 7 въпроса; Подготовка на плаването в навигационно отношение. – 7 въпроса; Обезопасяване качването/слизането на пътниците и инструктаж на пътниците преди отплаване – 7 въпроса; Изготвяне списък на пътниците и предаване екземпляр на брега преди отплаване. Информация от и до РКТ – Черно море и гранична полиция. – 8 въпроса; Постигане сигурност на кораба и пътниците. – 8 въпроса; Задължения на екипажа по време на прехода – 8 въпроса.